

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

استان‌شناسی لرستان

پایه دهم

دوره دوم متوسط

عنوان و نام پدید آور: استان‌شناسی لرستان [کتاب‌های درسی]: ۲۳۶/۹ / مؤلفان: فضل‌الله بازگیر، حسین علی‌یاری، سید منصور شاهرخوندی، هدایت بهنام‌پور، قدرت بساطی، حسن اسماعیل‌زاده و عبدالرضا نقدی‌چگنی؛ زیر نظر کارشناسان گروه جغرافیای دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری؛ وزارت آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.
مشخصات نشر: تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران
مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص. مصور (رنگی)، نقشه، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۰۱۶-۱
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: مؤلفان: فضل‌الله بازگیر، حسین علی‌یاری، سید منصور شاهرخوندی، هدایت بهنام‌پور، قدرت بساطی، حسن اسماعیل‌زاده و عبدالرضا نقدی‌چگنی
ویراست قبلی: وزارت آموزش و پرورش، شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۷۹ ([۶۷ ص]).
شناسه افزوده: بازگیر، فضل‌الله
شناسه افزوده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری. گروه جغرافیا. اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
رده‌بندی دیویی: ۲۳۶/۹ ک ۳۷۳
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۲۷۲۰۱۸۵

نهضت برای اسلام نمی تواند محصور باشد در یک کشور و نمی تواند محصور باشد در حتی کشورهای اسلامی. نهضت برای اسلام همان دنباله نهضت انبیاست. نهضت انبیا برای یک محل نبوده است، پیغمبر اکرم اهل عربستان است لکن دعوتش مال عربستان نبوده، محصور نبوده به عربستان، دعوتش مال همه عالم است.

امام خمینی (رحمة الله علیه)

فهرست

فصل اول : جغرافیای طبیعی استان لرستان	
۲	درس اول – موقعیت جغرافیایی استان
۵	درس دوم – ناهمواری های استان
۱۱	درس سوم – آب و هوای استان
۱۶	درس چهارم – منابع طبیعی استان
۳۱	درس پنجم – مخاطرات طبیعی و آلودگی های زیست محیطی
فصل دوم : جغرافیای انسانی استان لرستان	
۴۲	درس ششم – تقسیمات سیاسی استان
۴۴	درس هفتم – شیوه های زندگی در استان
۵۰	درس هشتم – ویژگی های جمعیتی استان
فصل سوم : ویژگی های فرهنگی استان لرستان	
۵۵	درس نهم – آداب و رسوم مردم استان
فصل چهارم : پیشینه و مفاخر استان لرستان	
۷۰	درس دهم – پیشینه تاریخی استان
۸۰	درس یازدهم – نقش استان لرستان در دفاع از کیان و مرزهای ایران اسلامی
فصل پنجم : توانمندی های استان لرستان	
۹۰	درس دوازدهم – جاذبه های گردشگری استان
۱۰۰	درس سیزدهم – توانمندی های اقتصادی استان
فصل ششم : شکوفایی استان لرستان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی	
۱۰۸	درس چهاردهم – دستاوردهای انقلاب شکوهمند اسلامی
۱۲۰	درس پانزدهم – چشم انداز آینده استان لرستان

سخنی با دانش آموزان عزیز

شاید از خود سؤال کنید که برنامه استان شناسی چه نوع برنامه‌ای است؟ هدف برنامه‌ریزان درسی از تألیف کتاب استان شناسی چیست؟ و مطالعه این کتاب چه اهمیتی دارد؟ پاسخ ما به شما دانش آموز عزیز این است که این کتاب شما را با استان محل زندگی، مسائل جغرافیایی، تاریخی، اجتماعی، مردم شناسی، اقتصادی و فرهنگی آن آشنا می‌کند. از طرف دیگر یکی از انتظارات تربیتی دنیای امروز، تربیت شهروندانی آگاه است. یک شهروند مطلوب، نیازمند پیدا کردن درکی همه جانبه از واحدهای سیاسی کشور خود و سرزمین ملی اش در زمینه‌های مختلف است. این برنامه به شما کمک می‌کند تا نسبت به استان محل زندگی خود، نگاهی جامع و همه جانبه پیدا کنید. کسب بصیرت نسبت به محیط زندگی و آگاهی از خصوصیات آنچه در گذشته و حال آن اتفاق افتاده به شما کمک خواهد کرد تا با بحث و گفت‌وگو بینشی عمیق درباره موضوعات محیطی، اجتماعی و اقتصادی پیدا کنید و درباره حل مشکلات آن بیندیشید و راه حل‌های این مشکلات را پیدا کنید.

بدون شک شما مدیران آینده جامعه خواهید بود. زندگی مدرسه‌ای باید شما را به دانش لازم برای حل مسائل جامعه مجهز کند. مکانی که شما در آن زندگی می‌کنید توانمندی‌های مختلف جغرافیایی فرهنگی، اقتصادی و انسانی دارد؛ خود شما بخشی از این سرمایه و توانمندی‌هایید. بهره‌برداری از توانمندی‌های بالقوه یک کشور در گرو شناخت همه جانبه محل زندگی خود و نیز کشور است. برنامه استان شناسی به شما می‌آموزد که فرصت‌های موجود در استان شما کدام است و یا اینکه تهدیدها و ناتوانی‌ها را چگونه می‌توانید به فرصت تبدیل کنید.

فراموش نکنید که همه امکانات موجود در محیط فرصت است؛ آب و هوا، بیابان، کوه، رودخانه، جنگل، نیروی انسانی، میراث فرهنگی، صنایع دستی و خیلی چیزهای دیگر. مهم این است که بیاموزید چگونه از این فرصت‌ها در جهت سعادت خود و جامعه استفاده کنید. آگاهی از مسائل استان موجب خواهد شد تا از علل پیشرفت و یا عقب ماندگی استان خود آگاه شوید و برای پیشرفت استان خود، راه حل‌های خلاق پیدا کنید.

ممکن است این سؤال در ذهن شما مطرح شود که آیا بهتر نیست آموزش درباره محیط زندگی با موضوعات اجتماعی از محیط نزدیک آغاز شود و سپس به محیط دورتر مانند، استان و یا کشور بینجامد. ما در این برنامه از طریق طرح پرسش‌ها و فعالیت‌های مختلف این فرصت را برایتان فراهم کرده‌ایم.

بدون شک مطالعه درباره شهر و استان در زمینه‌های جغرافیایی، تاریخی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، آداب و رسوم محلی نه تنها می‌تواند موجب دل‌بستگی به زادگاه و سرزمین ملی شود؛ بلکه این فرصت را فراهم می‌کند تا با گنجینه‌های مختلف طبیعی، انسانی، فرهنگی و فتراوانه کشور خود آشنا شوید. در این برنامه در می‌یابید که افراد زیادی چه در گذشته یا حال در استان شما، برای اعتلای کشور تلاش کرده‌اند.

انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ شرایطی را فراهم کرد که دولت و مردم با احساس مسئولیت بیشتری برای پیشرفت همه جانبه ایران عزیز تلاش کنند. در ادامه این تلاش‌ها جهت رسیدن به قله رفیع سربلندی و شکوفایی ایران اسلامی که به همت و کوشش شما دانش آموزان عزیز بستگی دارد، امید است با عنایت حق تعالی و اعتماد به نفس از هیچ کوشش و خدمتی دریغ نکنید. در این راه قطعاً راهنمایی‌های مفید دبیران محترم جغرافیا بسیار سودمند خواهد بود.

به امید موفقیت شما

گروه جغرافیایی دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

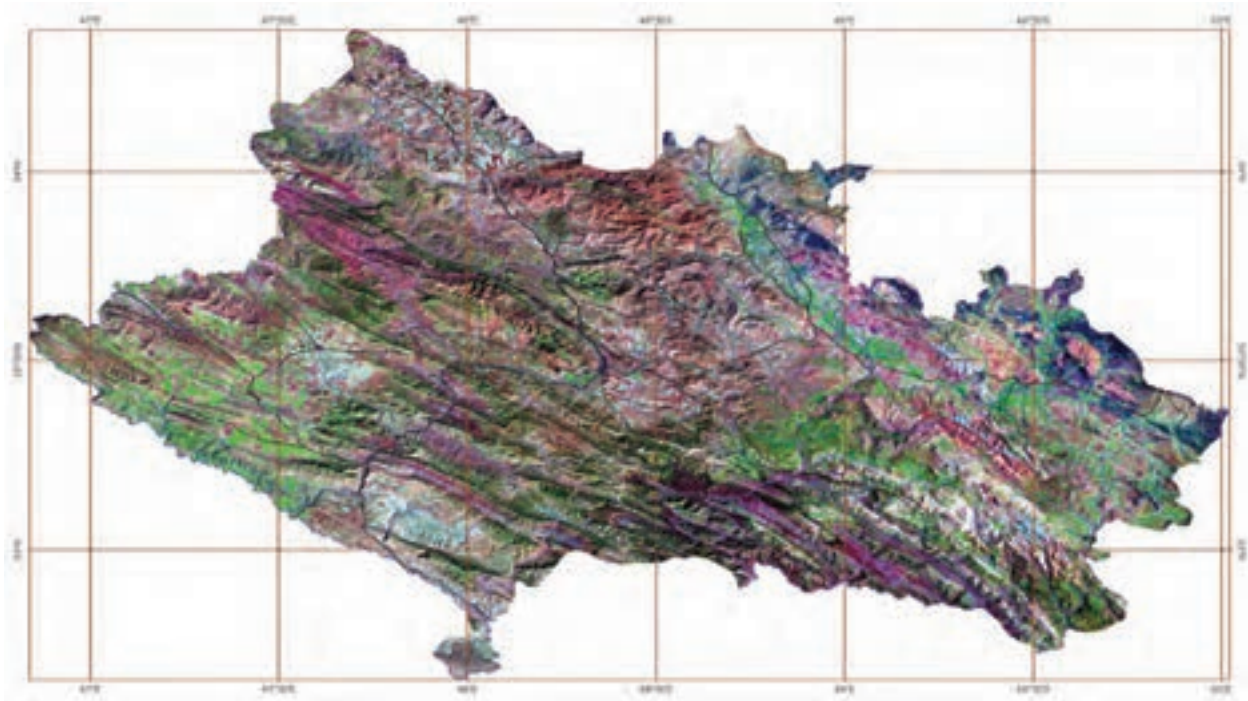
فرازهایی از فرمایشات مقام معظم رهبری - مدظله العالی - در جمع مردم لرستان در مرداد ماه ۱۳۷۰

از اینکه در جمع شما مردان و زنان مؤمن و جوانان سلحشور و انقلابی این استان مردپرور و شهیدپرور حضور پیدا کرده‌ام، خدای متعال را شاکر و سپاسگزارم. مردم استان لرستان، یکی از شجاع‌ترین و با اخلاص‌ترین مردم سراسر کشورند؛ خاطرات افتخارآمیز مردم شهرهای مختلف استان لرستان، چه در دوران انقلاب و چه در دوران جنگ تحمیلی، هرگز از یاد نخواهد رفت و فرزندان شما در سیاه و ارتش و نیروهای عظیم مردمی، نشان دادند که با ایمانی صادقانه و مخلصانه، به اسلام عزیز و به انقلاب اسلامی وفادارند. من فراموش نمی‌کنم سال‌هایی را که فرزندان بسیجی این استان، در جبهه‌های غرب و شمال غربی، در حاجی‌عمران، در ارتفاعات دشوار منطقه مرزی و بعد از آن هم در منطقه جنوب، دلاوری و جانفشانی کردند. همان روزها من به جوانان سلحشور لرستان پیغام دادم و گفتم که اگر دیگران سلحشوری‌ها و فداکاری‌های جوانان لرستان را در صحنه نبرد شنیده‌اند، من آن را دیده‌ام.

خدا را سپاسگزاریم که به ملت ایران توفیق داد، تا بتوانند از ایمانشان دفاع کنند و در هر منطقه و هر استانی، آزمایش‌های درس‌آموزی از جوانان و فداکاران و خانواده‌های مؤمن برای تاریخ کشور ما باقی ماند. همچنین به خانواده‌های محترم شهدا و جانبازان و آزادگان عزیز درود می‌فرستیم و به خصوص صبر شما مردم عزیز را در دوران بمباران‌ها یادآوری می‌کنم، که حتی دشمنان دژخیم، مدرسه کودکان شما را هم مورد تهاجم قرار دادند و بچه‌های دانش‌آموز را هم قلع و قمع کردند. دوران جنگ بحمدالله به پایان رسیده، آزمایش موفق ملت ایران به سربلندی اسلام انجامیده، و مردم این استان در علاقه‌مندی به دین و معارف اسلامی و روحانیت متعهد و دلسوز هم شهره هستند.

عشایر ایران از لحاظ فداکاری و شجاعت و شهامت، جزو بهترین افراد مردم‌اند. هیچ‌کس شک ندارد که عشایر در راه اسلام و وطن اسلامی فداکاری کرده‌اند. عشایر سلحشور و غیور استان لرستان در زمان جنگ و صلح، رشد خودشان را نشان دادند و اخلاص و صمیمیتشان را ثابت کردند.

باید تلاش شود تا این استان طی چند سال آینده از محرومیت خارج شود و فقر و بیکاری برای عشایر غیوری که در جنگ و صلح اخلاص و صمیمیت خود را نشان داده‌اند، وجود نداشته باشد و مسئولان نیز موظف‌اند به این ملت صمیمی و مخلص و شایسته تا آنجا که می‌توانند خدمت کنند. امیدواریم با وحدت کلمه و تفضلات الهی و عنایات حضرت ولی عصر (عج) بتوانیم این مرحله حساس از تاریخ اسلام را مانند گذشته با پیروزی پشت سر بگذاریم.

(عکس از سازمان فضایی ایران)

تصویر ماهواره‌ای استان لرستان

تصاویر ماهواره‌ای Landsat-7 از کل استان در سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۲ هجری شمسی گرفته شده است. در تصویر فوق که تحت عنوان تصویر گویا شده، شناخته می‌شود، خطوط آبی‌رنگ، رودخانه‌ها، خطوط سیاه‌رنگ جاده‌ها و خطوط قهوه‌ای رنگ شبکه مختصات جغرافیایی را نشان می‌دهد. در این تصاویر ماهواره‌ای زمین‌های زراعی دارای محصول، به رنگ سبز روشن، باغات و اراضی جنگلی به رنگ سبز تیره و اراضی بایر و لم‌یزرع به رنگ سفید دیده می‌شوند.